

jevem společenským, nemůže operovati pojmy, resp. normami pozitivně-právními. A, bylo by pošetilostí domnívati se, že materiál urážek v soudní síni sebraný (sestavající z analýsy 748 praktických soudních případů) je dostatečný, aby na něm bylo lze budovati a činiti závěry, ba naopak k takovéto ilustraci je naprosto neúplný, poněvadž vždy stíhati zde lze jen na návrh uraženého. Velice rušivě působí některé nejasnosti díkce, při nichž čtenář je na rozpacích, má-li je přičísti nejasnosti myšlení či jen stylistické neobratnosti. Tak čteme hned na str. 5. »Osobou vyhrožující jest fysický jednotlivec různého věku a pohlaví...«, a dále na téže straně níže: »Osobou, které se vyhrožuje, je především a nejčastěji jedinec lidský různého věku a pohlaví«, nebo na straně 11.: »Trest jest reakce odvetná s prvky účelnosti a hledění do budoucna« atd.

Na druhé straně však jest vítati práci autorovu, pokoušející se o studium zločinnosti s hlediska sociologického, neboť jest první, který se touto málo lákající otázkou v české literatuře zabývá; z celé práce je vidna patrná snaha autora osvětliti danou otázku s různých hledisek. Bude-li autor napříště ve volbě tématu opatrnější a pečlivější v jeho zpracování, bude lze od něj očekávati práci mnohem lepší a cennější výsledek zaručující, zvláště bude-li ji věnovat tolik času jako přítomné studii, jež, ač je dílem záslužným, přispívá ke skutečnému obohacení literatury trestního práva měrou velmi skrovnou. Er. Olšar.

Dr. Cyril Horáček ml.: Jazykové právo Československé republiky. Kritická studie. V Praze 1928. Nákladem Knihovny Sborníku věd právních a státních. 8°, stran 140, cena? — Autor v první (menší) části své knihy vysvětluje základní pojmy jazykového práva, přechází pak na termíny našeho jazykového práva a podává v druhé části přehled našeho jazykového zákonodárství a jeho výklad; při tom je porovnává nejen s obdobnými zákony rakouskými, nýbrž i s cizími systémy jazykového práva, což je velké plus jeho knihy, neboť v jiných pracích toho druhu postrádáme toho soustavného porovnání.

V obecné části knihy nejzajímavější je polemika s Weyrovým tvrzením, že pojem »jazyk státní« nemá pro nás žádného právního významu. Autor uznává, že postupujeme-li ve smyslu normativní teorie (kterou na jiných místech přijímá), t. j. hledáme-li v našem jazykovém právu přesný obsah pojmu státního jazyka, dojdeme k negativnímu výsledku. Avšak tvrdí, že pojem »řeč státní« je všeobecně uznaný a známý pojem právní. Nachází u právnických spisovatelů různé definice její a z nich vyvozuje, že »státní jazyk je onen jazyk, který jest prohlášen právní normou státu obývaného více národy nebo národními menšinami za jazyk, jehož státní orgány používají zásadně ke svým projevům«. Větší část knihy tvoří komentář našeho jazykového práva. Autor se jím zabývá čistě právnícky, nikoliv politicky. Svou objektivnost snad až vyhraňuje do krajností, neboť místy se omezuje na zaznamenání rozličných mínění o sporných otázkách jazykového práva (na př. známý spor mezi nejvyšším a nejvyšším správním soudem, přísluší-li cizinci určitá jaz. práva člena jaz. menšiny), kde bychom čekali pokus o jeho řešení.

Zajímavá jsou některá drobná upozornění: autor vyvozuje na př. a contrario z čl. 77 odst. 2 jaz. nař., že občan je povinen jednat v určitých případech s obcí v jazyku menšinovém. — Jelikož kniha vyšla r. 1928, není dnes už zas úplná, poněvadž chybí letošní rozhodnutí nejv. správ. soudu z 27. 3. 1929 č. 3812, jímž se prohlašuje čl. 78 odst. 2 jaz. nař. za neplatný, dále úprava jazykových otázek v okresních a zemských zastupitelstvech.

V závěru je několik úvah politických o mezinárodní ochraně menšin. Autor má za to, že zmíněná ochrana může býti jen přechodného rázu, neboť znamená zmenšení státní svrchovanosti. Dr. Čákt.

Dr. Jaroslav Prokeš: Boj o Haugvicovo »Directorium in publicis et cameralibus« r. 1761. (Příspěvek ke vzniku České a rakouské dvor. kanceláře.) — Praha, 1926, zvl. otisk z Věstníku České společ. nauk I., 8°, str. 74. — Boj o Directorium je úsilí rozhodujících vládních činitelů